

Český
týdeník

Založen
roku 1968

Naše rodina

9

Vychází 26. 2. 2008

Cena 27 Kč
Pro předplatitele 24 Kč

**TRAMPSKÝ
RÁJ OKOLO
KOCÁBY**

**MĚSTO, KTERÉ
DĚLILA ZEĎ:
BERLÍN**

Svatební foto Rudolfa
a Hedy Margoliových

**Mého tátu popravili
komunisti, říká
Ivan Margolius**

rozhovor	
SEN O RÁJI MÁ V SOBĚ PEKLO	4
cestopis	
ZLATO UNÁŠENÉ ŘÍČKOU KOCÁBOU	7
tip na výlet	
BERLÍN	10
MĚSTO, KTERÉ DĚLILA ZEĎ	
svět víry	
NIKDE JSEM NEPOTKAL LIDI JAKO V KALAUPAPĚ	12
kultura	
HRDINKOU JE OŠKLIVÁ KATKA	14
PROGRAM TELEVIZE	15
kultura	
ZA NEBEZPEČÍM BEZ NEBEZPEČÍ	19
portrét	
FRANTIŠEK LANGER	20
rodina od A do Z	
DĚLÁME SI Z NEMOCI LEGRACI	21
dobrá rada	
MIKROVLNKA JE DOBRÝ KUČAŘ (1)	22
udělejte si sami	
JAPONSKO POD ČESKOU STŘECHOU	23
u rodinné plotny	
PROČ JÍME TAK MÁLO RYB?	24
zdraví	
DUŠEVNÍ HLAD SE ZAJÍST NEDÁ	25
čtení	
ROZLOUČILI JSME SE JAKO STAŘÍ PŘÁTELÉ	26
svaté královny	
DEVÍTIDENNÍ KRÁLOVNA	27
VELKÁ KŘÍŽOVKA O CENY	28
záhady české historie	
PODIVNÁ SMRT KRÁLE HOLCE (1)	29
Titulní fotografie: Miroslav Martinovský	

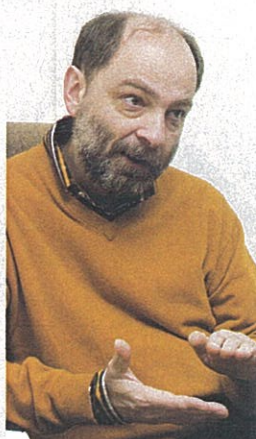

Ivan Margolius je synem Rudolfa, kterého komunisti popravili r. 1952 v procesu se Slánským. Rodina odjela v roce 1966 do Anglie, Ivan vystudoval architekturu. Dnes žije nedaleko Londýna, má ženu a pět dětí a píše knížky.

Když se čeští trampové ve 20. a 30. letech minulého století „vrhli“ na říčku Kocábu nad Štěchovicemi, už v ní žádný drahý kov nenašli. Ale bývala to kdysi zlatonosná řeka, protékající od Příbrami přes hornický Nový Knín do údolí, které připomíná divočinu.

Osm let sbíral **Peter Žaloudek** materiál o páteru Damiánovi a ve své knize o havajském ostrově Molokai pak zachytil minulou i dnešní tvář kolonie malomocných. Jeho vyprávění je výzvou, abychom se podívali, jestli někde kolem sebe nevytváříme další kolonii „malomocných“.

Málo-mocní

Možná se i vám dostal v padesátých letech do ruky román Viléma Hünemanny Otec vyhoštěných. V té době nevycházelo mnoho náboženské literatury, a tak byli lidé vděční za každou vlaštovku. Asi i proto příběh Damiána de

Veuster, který odešel na americké Havajské ostrovy mezi malomocné, oslovil takové množství lidí. Patří mezi ně i Peter Žaloudek, který se osm let intenzivně věnoval studiu této osobnosti. Před dvěma lety dokonce vyšel v Naší rodině jeho článek o páteru Damiánovi – vítězi ankety o největšího Belgičana. V našem rozhovoru se dozvíte, proč je na Havaji opravdu ráj na zemi a také, jak vznikala nová kniha Aina Hemolele – svatá zem – Molokai. Malá ukázka z českého překladu na stránce čtení je kamínkem z mozaiky, která vytváří obrázek o tom, jak se žije v kolonii malomocných.

Peter Žaloudek o svých přátelích vypráví s velkou láskou. Nad fotografiemi občas dodává: „Ten už umřel, ten ještě žije, ten už taky umřel.“ Napadlo mě, že podobná může být realita mnohých z nás a že není snadné zůstat, když partneri, sourozenci, přátelé, vrstevníci, postupně odcházejí.

Jako by Molokai – nemoc, bolest, utrpení, smutek, předsudky, izolace, nepochopení, nenávisť – bylo všude kolem nás. Těžko můžeme změnit svět, na to jsme všichni málo-mocní. Možná by stačilo, jak to učil P. Damián své malomocné: Začít zametat před vlastním prahem. Povzbuzením je nám příběh Jana Škrkala, který svou ne-moc přijal a ještě pomohl na svět klubu Parkinson na Slovácku.

Doba postní nás vede ke změně smýšlení. Kéž se nám podaří posílit vědomí, že naše hodnota spočívá v tom, kdo, a jací jsme, a ne co umíme a jakou máme moc. Protože i když si myslíme, že máme život pevně ve svých rukou, nakonec stejně zůstanou prázdné a po nás zbude jen to, co jsme darovali.

Jana Šilhavá

O bohaté nabídce právních názorů

Ne že bychom se neradovali z jakékoli bohaté nabídky. Jsou ale situace, při nichž vkus či finanční možnosti nehrají roli, protože nejde o nakupování, ale o hledání pravdy. Tedy o věrohodnost svědectví a pádnost důkazů. Krátce řečeno – o výroky soudů

Až pomínou aktuální události – jako třeba volba prezidenta, stránky novin budou zase zaplňovat obyčejné starosti. Mezi ty největší, které ovlivňují atmosféru, patří justice. Teoreticky je především ona jedním z pilířů demokratické společnosti. Také jste si všimli, že v poslední době raději tenhle pilíř obcházejí, protože se občas nakloní a podivně zachvěje?

Objevují se rozsudky úsměvné, ale i nepochopitelné a falešně znějící. Vykradač chat, v jehož bytě se nepochybně našly ukradené věci, se soudu jevil jako host, který v těch chatách mohl nalezené předměty dostat darem. Šibal Zdeněk Doležel přesvědčil soud, že jeho údajná žádost o úplatek „pět na stole v českých“ znamenala v šifrované řeči pátý, nejvyšší stupeň utajeného jednání. Obvodní soud Prahy 2 už dvakrát osvobodil exministrny zdravotnictví Marii Součkovou, ačkoliv zadala příteli advokátu Nováčkovi bez výběrového řízení za přemrštěný a pro stát nevýhodný honorář spor s firmou Diag Human, která se nyní domáhá od našeho státu několika miliard odškodného za zmařené obchody s krví plazmou. Státní zástupce odložil případ Jiřího Čunka, týkající se sociálních dávek, které pobíral na konci devadesátých let, i když přitom ukládal v bankách miliony. A přesto

že se objevila v souvislosti s převzetím jeho údajného úplatku falešná svědectví, chce se vrátit zpět do vlády. Vlastně také Michal Kraus zbytečně rezignoval na funkce v politice, protože jeho divadélko s kakaovou kauzou byla vlastně jen legrace. Kuplířský gang, který nutil cizinky k prostituci v nevěstincích v Dubí, byl sice pozatýkan, ale chybou soudce propuštěn, takže se mohl rozplynout v zahraničí.

K výrazům, kterými Česko obohatilo slovník, tedy k čapkovskému „robot“ a ke slovu „tunelování“ z devadesátých let, přibýlo další: „zasalichování“. To znamená předání kauzy policistovi, státnímu zástupci a nebo soudci s vhodnějším právním názorem. Naposledy to udělal Ústavní soud, když vyměnil zpravodaje při projednávání žádosti o zrušení zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů. Bohatá nabídka právních názorů dává sice pestrý obraz, ale těm barvám málokdo uvěří.

Jindra Klímová

Petra Žaloudka fascinovala postava otce Damiána de Veuster už od mládí. Při sbírání materiálu o životě tohoto belgického kněze navštívil řadu významných světových archivů a dokonce osmkrát cestoval na havajský ostrov Molokai. Ve své knize *Otec malomocných a Molokai* zachytil své setkání s minulou i dnešní tváří ostrova, které mu proměnilo život.

Nikde jsem nepotkal lidi jako v Kalaupapě

► Čím momentálně žijete?

Posledních osm let jsem žil hlavně svou knihou a sběrem materiálu o P. Damiánovi. Můj pokoj ve Vídni je plný knih a kopií dokumentů, které jsem posbíral. Na Molokai jsem byl naposledy na jaře roku 2005, má kniha vyšla v roce 2006. Pak jsem spolupracoval na českém překladu, který vyšel koncem loňského roku, teď se připravuje překlad do angličtiny a do němčiny, a tak musím knihu doprovázet. Stále se ozývají noví a noví lidé, kteří knihu četli, a mě to nedá, abych jim neodpověděl. Vždycky jsem byl člověkem výzev. Najednou mi připadá, že jsem začal stagnovat, že bych chtěl začít zase něco jiného.

► Už byste se rád zabýval něčím jiným, ale ještě to nejde...

Jeden přítel mi řekl: „Uvědom si, že jsi osm let jezdil mezi malomocné, psal jsi o páteru Damiánovi a o malomocných, to slovo malo-mocný tě nějak vzalo za své.“ Jsem jakoby v začarovaném kruhu. Moje kniha, je jako dítě: když na tom pracujete tolik let, dítě se vám narodí, vychováte ho, a i když je už dospělá a dokáže se o sebe postarat, po-

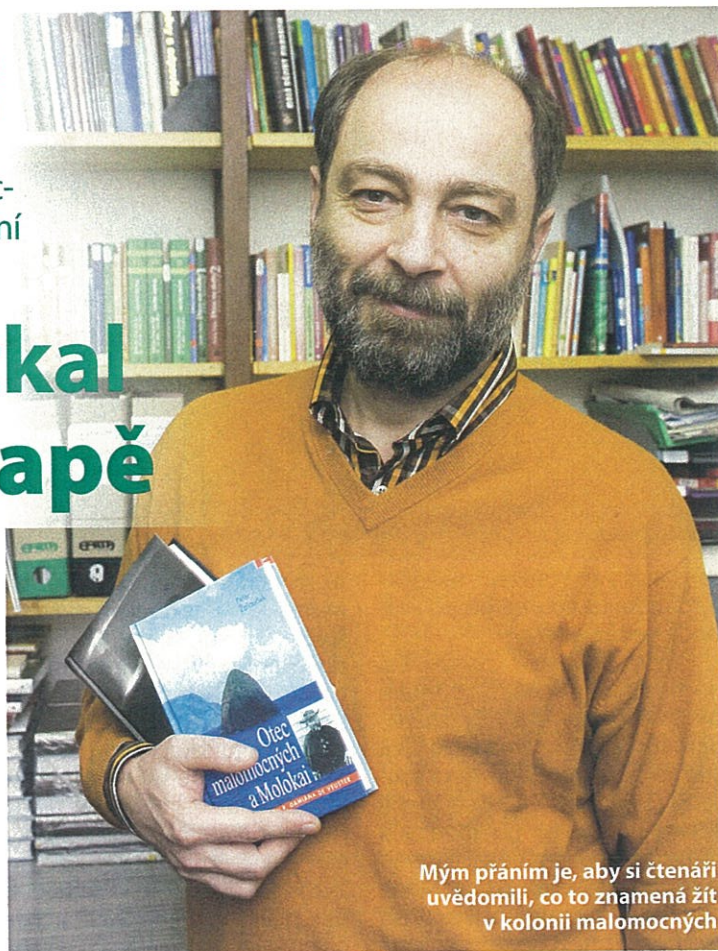
řád je to vaše dítě a cítíte za ně zodpovědnost. Vidím, že některé věci musím ještě ohlídat, aby i překlady zůstaly věcně správné. Dítě už je na světě, a tak se mu ještě nějakou dobu budu muset věnovat.

► Od roku 1983 máte domov ve Vídni, ale kniha vyšla nejprve ve slovenštině. Proč?

Přestože v Rakousku žiji pětadvacet let, mateřský jazyk je mi nejbližší. Zatímco v němčině vyšlo o P. Damiánovi několik publikací, na Slovensku ani v Čechách, kromě životopisu Na ostrov smrti – Otec vyhoštěných z roku 1949 nebylo nic. Přitom ten Hünemannův román oslovil mnoho lidí, setkávám se při svých přednáškách často s tím, že ho lidé zmiňují. Pro mne byl také odrazovým můstkem, ale dnes vidím, že P. Damián nebyl sladkým romantickým hrdinou. Jeho hrdinství bylo skutečné a realita, ve které žil, byla těžkou konfrontací s problémy.

► Čím se liší česká verze vaší knihy od původní slovenské?

Nejradši bych hovořil o slovenské knize, v češtině vyšel pouze zkrácený překlad. Ani mě

Mým přáním je, aby si čtenáři uvědomili, co to znamená žít v kolonii malomocných

ThLic. PETER ŽALOUDK

Narodil se v roce 1958 v Žilině, od roku 1983 žije ve Vídni. Po odchodu do emigrace vystudoval v Římě teologii a několik let působil ve Vídni jako kněz. Později se oženil a od roku 1991 pracuje ve vídeňské nemocnici jako radiologický laborant. Denně je konfrontován se životem lidí trpících rakovinou. Z fotografií a myšlenek svých

pacientů uspořádal v roce 2003 ve Vídni výstavu, jejímž výsledkem je i kniha *Myšlenky během ozařovací terapie*. Osm let intenzivně putoval po stopách P. Damiána de Veuster a své poznatky zachytil v knize *Aina Hemolele – svatá zem – Molokai*, která ve zkráceném překladu vyšla i v českém jazyce. Více viz www.peterzaloudek.com.

tolik nemrzí, že z původních tří set fotografií zůstalo jen padesát, spíš je mi líto, že v zájmu zestručnění bylo vyškrtáno všech tři sta poznámek a odkazů na literaturu...

► Vy jste život P. Damiána studoval opravdu detailně. Jaké pro vás bylo, poznávat ho prostřednictvím jeho dopisů?

Když jsem v římském archivu poprvé dostal do rukou originály dopisů, byl to silně emocionální zážitek. Předával mi je archivář nadšenec se slovy: „A uvědomuješ si, človče, co ti teď dávám do rukou?“

► Objevil jste v korespondenci něco opravdu zajímavého?

Z dopisů se dá krásně vyčíst charakter P. Damiána. Byl to

sedlák, pevný člověk, huba nevymáchaná, co na srdci, to na jazyku. Ale možná právě proto v tvrdých podmínkách vydržel. Na druhé straně z dopisů vysvítá, že byl velmi citlivý. Z jeho reakcí a těžkých myšlenek by se dalo usuzovat, že asi trpěl i depresemi. Přestože misionáři pracovali sami, P. Damiánovi bylo těžko samotnému a potřeboval se s někým sdílet. Psal opravdu hodně dopisů. Navzdory tomu, že doručení trvalo celé měsíce, na dopisy čekal a i po dlouhé době na všechno reagoval.

► Havajské ostrovy jsou pro mnohé synonymem ráje. Nikdo by nečekal, že tam bude kolonie malomocných, o které se říkalo, že je peklem na zemi.

Poloostrov Kalaupapa se stal díky utrpení mnoha lidí svatou zemí

Když si na ta místa vzpomenu nebo o nich mluvím, všechno ve mně ožije. Představuji si nádhernou krajinu, přírodu, podnebí, vegetaci, lidi... Celý rok je tam konstantní teplota a vedra nejsou tak nepříjemná jako na kontinentě, protože vane příjemný větrík. Ani v noci není zima. Nikde na světě jsem neviděl hezčí pláže. Havajci sami jsou hrdí na to, že žijí – in paradise – na nebi. A přitom na jednom z ostrovů dosud existuje kolonie malomocných! Dlouho se to tutlalo, ale dnes je i Kalaupapa, výběžek ostrova Molokai, místem krásně upraveným a čistým.

► Čím dokázal P. Damián proměnit peklo v pravý opak?

Původně byly na místě kolonie jen skály, kamení nebo láva. Nakažení lidé měli panickou hrůzu z toho, že budou posláni na Molokai. Skrývali se v horách, speciální policie je násilím odvážela do kolonie, kde byl každý sám, ponechaný svému osudu. Když přišel P. Damián, začal sázet stromy, aby se lidé mohli ochladit, aby měli ovoce, třeba mango nebo chlebovníky. Vedl lidi k tomu, aby si zametli i před vlastním prahem. Říkal: „My sami si to tady musíme udělat pěkně, abychom se tu dobře cítili.“ A tak si dnes, když zrovna nevidíte hroby nebo muzeum, řeknete: To je krása!

► Vy jste na ostrově Molokai byl celkem osmkrát, co vás tam přitahovalo?

Poprvé jsem se jel pouze podívat na místa, kde P. Damián působil. Dostal jsem povolení na tři hodiny s doprovodem průvodce. Jezdili jsme autobusem mimo lidské příbytky a nesměli jsme na nikoho promluvit ani fotografovat. Bylo mi to málo. Po návratu jsem hledal možnosti, jak se na Molokai dostat na delší

dobu, až jsem získal kontakt na místního misionáře, za kterým jsem pak jezdil a díky němu jsem se dostal do všech světových archivů, ale i blíž k lidem.

► Jak jste získal důvěru obyvatel kolonie?

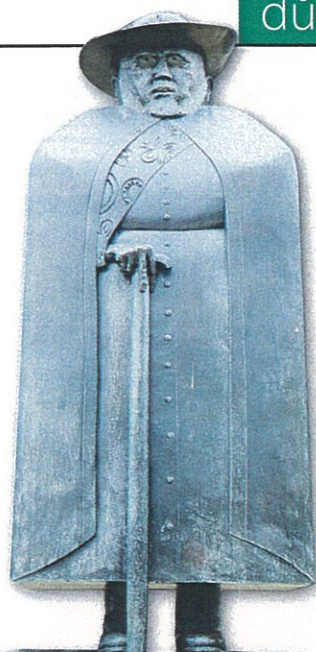
Vůbec to nebylo snadné. Když jsem přijel podruhé, v nadšení jsem vyličil P. Josefovi své plány, ale on mě brzdil: „A to si myslíš, že s tebou budou mluvit a nechají se fotografovat?“ Opravdu to nešlo. I tak to pro mě byla návštěva zajímavá. Když jsem P. Josefovi nešťastně psal, že díky poruše fotoaparátu nemám ani jedno foto, odpověděl mi: „Tak to musíš vzít jako výzvu, abys přijel znovu a byl tady ještě déle.“ Opravdu, až při třetí cestě lidé ke mně přestali být tak rezervovaní a pomalu mě začali brát. Jsem rád, že se kniha překládá do angličtiny, snad si alespoň někteří přečtou, co jsem o nich napsal.

► Je dnes ještě malomocenství závažnou hrozbou?

Podle poslední statistiky, kterou jsem měl v ruce, je asi 1,8 milionu lidí registrovaných jako malomocní. Neregistrovaných je možná dvacet milionů. Kolonie existují téměř v každé africké zemi, ale i v Asii – v Indii a v Pákistánu.

► Jací jsou lidé v Kalaupapě?

Při přednáškách říkám posluchačům, že už jsem procesoval mnoho zemí, ale nikde jsem nepotkal lidi jako v Kalaupapě. Jsou poznamenáni životem v izolaci, protože žili od samého dětství na území 15 km² a do roku 1968 je nikdo nemohl navštívit. Zároveň se naučili žít ve skromnosti, v jednoduchosti, žijí jako jedna velká rodina. Bez ohledu na to, jestli jsou katolíci, protestanti nebo buddhisti, žijí hlubokým

Socha P. Damiána před budovou vlády v Honolulu

duchovním životem. Vyzařuje z nich něco úžasného krásného.

► A co na to vaši posluchači a čtenáři?

Většinou lidé reagují podobně jako jedna paní z Rakouska: „Postavil jste mnoha neznámým a pro lidstvo nevýznamným lidem pomníček. Jsou to ale opravdoví hrdinové, že se s tou hroznou nemocí naučili žít.“

► Takže vaše kniha není zcela jen o Damiánovi de Veuster?

Moje kniha má dvě části, v první, historické, popisují život v kolonii před a po příchodu

Nemoc – čas spásy

„Občas navštěvuji nemocné v nemocnici, a tak jsem si od jedné paní opsala modlitbu v nemoci,“ píše paní Jarmila ze Sušice.

Nebeský Otče, není snadné přijmout tuto nemoc.

Netrpělivě čekám, až budu zase zdravý.

Pomoz mi, abych došel klidu, abych poznal, že je to pro mě čas spásy.

Mohu na tebe v klidu myslet a tázat se,

co se mnou zamýšlíš.

Ukaž mi,

co naplňuje nekldem mé vlastní srdce,

a pomáhej mi to překonat.

Daruj mi svůj pokoj.

Dej, ať mám opět naději a skrze ni

rozdávám odvahu druhým.

Děkujeme a stále se těšíme na vaše příspěvky: Jak a co se rádi modlíte.

P. Damiána, co se změnilo. Objevil jsem ale i jeho pokračovatele, jako byl misionář Josef Dutton nebo Matka Marianna Copová, která byla před dvěma lety prohlášena za blahoslavenou, anebo páter Pierre d'Orgeval. Původně jsem chtěl psát jen o Damiánovi a o misionářích, ale pak jsem narazil na lidi a jejich osudy, které nešlo přehlédnout. A tak jsem do mozaiky doplnil i kamínky jejich osudů, aby vznikl celkový obraz života v kolonii.

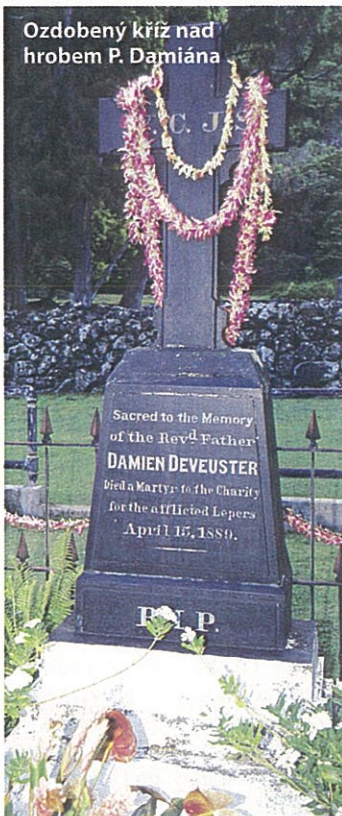
► Proč je podle vás důležité mluvit o malomocenství?

Mým tajným přáním je, aby si čtenáři uvědomili, co to znamená žít v kolonii malomocných, ve společnosti odsunuté na okraj, protože zárodků jiných kolonií a izolací máme v sobě dost. I kolem nás jsou lidé, kteří jsou nám „nepříjemní“, ať už barvou pleti, jazykem, náboženstvím, vzděláním, nebo v kolektivu na pracovišti. Josef Dutton člověku, který mu chtěl přijet pomáhat, odpovídá: „Molokai může být všude na světě, sem nechodte, spíš si na místě, kde žijete, povšimněte, kdo je na okraji společnosti.“

Jana Šilhavá

Foto archiv Petra Žaloudka

Hroby malomocných na pobřeží Tichého oceánu

Strom objímá hrob malomocného na ostrově Molokai

Rozloučili jsme se jako staří přátelé

Je těžké vybrat ukázkou z knížky **Otec malomocných a Molokai**, která je zkrácenou verzí slovenského originálu Aina Hemolele – svátá zem – Molokai. Peter Žaloudek v ní zachytil velké množství informací o životě a díle belgického kněze Damiána de Veuster, o jeho současnicích i následovnicích. Během osmi cest na vzdálený havajský ostrov poznal i dnešní život v bývalé kolonii a osudy mnoha statečných lidí, kterým tak postavil pomníček.

Dnes jsem našel nového přítele! Ať znějí moje slova jakkoli nadneseně, vyjadřují přesně můj zážitek z jednoho odpoledne v roce 2003. Onoho člověka jsem tady už několik let potkával. Je katolík a každý den chodí do kostela. Sedává v poslední lavici těsně za mnou. Je to Boogie a na ulici ho není možné přehlédnout, protože na korbě jeho starého nákladáčku se vždycky veze smečka psů. V paměti mi však utkvěl pan Boogie jako pravidelný účastník bohoslužeb. Zdejší mše začíná ráno deset minut před šestou, v neděli v sedm hodin. Když jsem

se patera Josepha zeptal, proč tak brzy, odpověděl: „Tak to kdy si zavedl pater Damián a od té doby se to nezměnilo.“

Bylo to z ryze praktických důvodů. Na Havaji se rychle rozednívá a rychle stmívá. Lidé, kteří chodili na mši, měli jen málo času, aby se po ní mohli nasnídat, protože v sedm již začínali pracovat. Dnes je většina z nich sice už v důchodu, ale tento zvyk přetrvává.

Se všemi lidmi z kostela jsem již mluvil, ale na Boogieho jsem si nějak netroufal. Navenek působí rezervovaně, až přísně. Z kostela odchází jako první, s nikým se nebaví. Když jsem požádal pa-

tera Josepha, aby se ho zeptal, jestli si s ním mohu promluvit, řekl mi, abych to nezkoušel, protože je to uzavřený člověk.

Až při své šesté návštěvě Kalaupapy v roce 2003 se mi podařilo navázat s ním kontakt. Když vyšel z kostela, dostihl jsem ho a oslovil: „Pane Boogie, rád bych vás o něco poprosil. Jezdím sem už několik let, znám vás od vidění a rád bych si s vámi popovídal.“ Pohlédl na mě a řekl: „Ted' pospíchám, ale jestli se vám to hodí, přijdu v devět.“

S radostí jsem souhlasil. Přišel přesně. Zeptal jsem se ho,

jestli by mi mohl ukázat hroby, které jsem marně hledal. Ochotně souhlasil a vyzval mě, abych k němu přišel do té jeho staré otevřené dodávky.

Boogie je přezdívka, jeho skutečné jméno je Clarence. Do Kalaupapy přišel v roce 1959 z Kalaupany na ostrově Havaj. Tehdy mu bylo devatenáct let. Už předtím žili v kolonii jeho bratr a sestra. S bratrem se tady už nesetkal a o sestře a jejím manželovi mi řekl jen pár vět. Na první pohled nevypadá jako malomocný. Prsty na ruce má jen mírně pokrivené. Malomocenství však postihlo jeho krk a hlasivky. Hlas má drsný, příškrčený a trochu chraplavý. Zeptal jsem se ho, kolik má sourozenců.

„Oh, plenty, spoustu,“ zasmál se. Začal mi vyprávět o bratrovi, který žije na ostrově Havaj, a o dalším, kterého navštěvuje na ostrově Kauai. Pochopil jsem, že jeho matka byla několikrát vdaná a kromě vlastních dětí vychovávala i děti svých manželů. Boogie se všemi udržuje kontakt, dokonce i s dětmi jejich dětí. Z jeho početné rodiny jsem měl v hlavě zmatek.

Procházeli jsme se mezi hroby a on mi občas něco o pochovaných lidech pověděl. Zastavili jsme se u hrobu jeho staršího bratra a sestry s manželem. Potom mě v další části hřbitova zavedl ke hrobu své první manželky, která umřela poměrně mladá. „Seznámili jsme se v kolonii. Děti jsme kvůli mým zdravotním problémům nemohli mít,“ utrousil mezi zuby.

Ještě chvíli jsme se procházeli po hřbitově a pokaždé, když jsme přišli k dalšímu hrobu, poznamenal: „Znal jsem ho...“, ji jsem také znal.“

Zjistil jsem, že Boogie, který na mě až dosud působil chladným dojmem, je vlnivý a přátelský člověk. Měl jsem pocit, že se známe už celá léta a že není potřeba toho moc namluvit, že si rozumíme i beze slov. Cestou zpátky se omlouval, že se mnou nemůže strávit víc času, protože se musí připravit na cestu za bratrem. Ale pokud ještě

tě do Kalaupapy přijedu, mám se mu ohlásit a podnikneme spolu cestu po poloostrově. Rozloučili jsme se jako staří přátelé. Když jsem odcházel, ještě na mě zavolal: „Až se vrátíš, pojedem, kam budeš chtít!“

Stránku připravila Jana Šilhavá,
Foto Peter Žaloudek

čtení 9

Kolik cest podnikl Peter Žaloudek do kolonie malomocných na ostrově Molokai?

Jméno

Adresa

Podpis

Odpovědi zasílejte do 4. 3.

Pět úspěšných řešitelů se může těšit na knížku **Otec malomocných a Molokai**, kterou věnovalo Karmelitánské nakladatelství, www.ikarmel.cz

Kolonie Molokai na stejnojmenném havajském ostrově se stala známou díky belgickému knězi P. Damiánovi. Tehdy v ní žilo kolem 800 malomocných. Od roku 1946 existuje lék, který vylučuje možnost infekce. Poslední člověk byl do kolonie dovezen v roce 1968, dnes tu žije jednačtyřicet osob. Po jejich smrti bude poloostrov prohlášen havajským národním parkem, zároveň se stane velkým monumentem připomínajícím lidstvu utrpení vyhoštěných lidí. Také díky knize Petra Žaloudka a řadě autorových přednášek neupadnou v zapomnění. Další informace a foto najdete na www.peterzaloudek.com

Vyhodnocení z čísla 7

Gilbert Keith Chesterton byl mistrem paradoxu a je známý především svými soubory esejů. Kničku **Úžas, radost a paradoxy života v díle G. K. Chestertona**, kterou věnovalo Karmelitánské nakladatelství, www.ikarmel.cz, získávají: Pavel Koubek (Praha 6), Marie Audrlická (Hradec Králové), Václav Provazník (Golčův Jeníkov), Věra Remešová (Praha 7), Jiří Chovanec (Vsetín).

